

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 14. september 2020

Rettens nr. 8- /2019
Politiets nr. 2300- -19

Anklagemyndigheden

mod

T1

født september 1970 og

T2

født februar 1966

Anklageskrift er modtaget den 21. november 2019.

T1 og T2 er tiltalt for

overtrædelse af byggelovens § 30 stk. 1 litra. a, jfr. § 2 stk. 1 litra c, og § 6, jfr. § 30 stk. 2, jfr. Trafik-, bygge og Boligstyrelsens bekendtgørelse nr. 1615 af 13. december 2017 om bygningsreglement 2018 (nu nr. 1399 af 12. december 2019) (BR 18) § 564 stk. 1, jfr. § 196 samt planlovens § 64 stk. 1 nr. 1 jfr. punkt 3 i Odense Kommunes lokalplan 3-409 af 11. maj 1988 for et erhvervsområde i By1

ved i perioden fra juni 2018 til omkring d. 1. februar 2019 i forening forsætligt eller groft uagtsomt som henholdsvis ejer af (T2) og ledende medarbejder i (T1) Firma1 i strid med den nævnte lokalplan og uden tilladelse fra Odense Kommune at have indrettet og ibrugtaget beboelse og mod huslejebetaling huset op til ca. 14 polske arbejdere, der var ansat i Firma1 - herunder X1, V1, X2, X3, X4 og X5 - i selskabets erhvervslejemål på Adresse1 i By1 og dermed væsentligt ændret bygningens benyttelse, herunder uden at der blev opnået tilfredsstillende boligforhold med hensyn til sikkerhed, sundhed, funktionalitet og anvendelse for brugerne, blandt andet fordi der i et lokale nær soverummet blev opbevaret store mængder kemikalier.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bøde.

De tiltalte har nægtet sig skyldige.

Tiltalte T2 har forklaret, at hun har været direktør i Firma1. Firmaet blev etableret i 2017 og beskæftigede sig primært med nedgravning af fibernet. Firmaet, der senere skiftede navn til Firma 3, er efterfølgende gået konkurs. Da de var flest i virksomheden, var der ca. 70 medarbejdere, men normalt var de mellem 10 og 25. Hun var direktør og styrede økonomien med arbejdsplads i administrationsbygningen på Adresse2, der ligger på samme område som Adresse1. Der var ansat tre formænd, X6, X7 og medtiltalte T1, som er hendes ægtefælle. De tre formænd fik tingene til at fungere i marken. Bygningen på Adresse1 havde de lejet i december 2017 med forkøbsret. V2 kom meget i firmaet og var meget pågående. Han ville gerne leje en del af lejemålet, og de lod ham flytte ind i den bygning, der er vist på det store kort lige under syvtallet længst til højre. Bygningen ovenover under syvtallet var en bygning, hvor de havde etableret omklædning, baderum og kantine for deres ansatte, der primært var polske arbejdere. Der var ikke etableret overnatningsmulighed. Hun ved ikke, hvor de ansatte boede, men de stod med adresse i administrationen Adresse2. Firmaet havde lejet flere lejemål andre steder blandt andet i By2 og By3, hvor de ansatte kunne bo, og der blev trukket 1.500 kr. i deres løn om måneden i forbrugsafgifter for vask mv. i bygningen på Adresse1 og husleje de andre lejemål. I december 2018 var der en polemik i Fyens Stiftstidende, og hun fandt ud af, at der var overnatning på Adresse1. Hun opdagede, at der stod køjesenge, 4-6 styks. Det vil sige 8-9 sovepladser i lokalerne. Hun har ikke selv, og mener heller ikke T1 har, været med til at sætte senge ind i lokalerne. Det var ikke lovligt at overnatte der. Hun ønskede ikke at smide sine ansatte ud fra den ene dag til den anden, idet de så ikke havde nogen steder at bo, og hun fik derfor fat i en gård i By2, som hun kunne leje. Gården var klar til indflytning i slutningen af januar 2019. Indtil da accepterede hun, at de boede på Adresse1. Det er rigtigt, at der var kontrolbesøg måske den 4. februar 2019. Hun ved ikke, hvordan hun fik besked om tilsynet, men de skulle blandt andet se, om der var beboelse på stedet. Kommunen var der. Hun erkendte ikke, at der havde boet nogen. Hun udtalte sig ikke og vidste ikke rigtigt, hvad hun skulle gøre. Hun kan ikke huske, om hun nævnte lejemålet i By2. Hun kan godt huske, at der holdt en lastbil med indbo, men det var en kammerat X8, der var ved at flytte for sin eks.

Forevist fotos bilag 15 forklarede tiltalte, at foto 2, 3 og 4 er medarbejdere. Foto 8 og 9 er T1. Han ryddede op i lokalerne. Selv kom hun ikke i lokalerne på Adresse1. Hvis hun havde beskeder til de ansatte, var det hendes kontorassistent X9, der gik derover med dem. Adresse1 havde selvstændig indkørsel. Der var kemikalier i huset, der er vist på det store kort med hvidt tag. Det var to lukkede rum, som var beregnet til kemikalier. De stod i store bakker, der kunne opfange eventuelt spild og lækage. Der var de-

suden åbne vinduer og ventilation. Hun har været i rummet sammen med X10 fra Firma2, som ejede bygningerne, og som de havde lejet dem af. De rum, hvor der var køjesenge, havde vinduer; enten ovenlys eller almindelige vinduer eller begge dele. Rummene ind til kemikalierne skulle være aflåst, og det var de. Rummet ved siden af mellem kemikalierummet og V2's lokaler var udlejet til en glaspu-ster, V3. Det var tiltalte, der lavede lejeaftalen med V2 og med V3. Firmaet havde også medarbejdere på Sjælland, hvor der også blev lejet boliger. Det var X7, der var formand for det sjællandske team. De var nok 14-17 stykker. Resten varierede i antal, men op til 25 var på Fyn. De blev som sagt bekendt med, at der blev overnattet på Adresse1 midt i december 2018. De ansatte fik lov til at være der, indtil de tog hjem på en tre ugers ju-leferie omkring julen 2018, og da de kom tilbage i januar, fik de lov til at væ-re der, indtil det nye lejemål var klar. T1's arbejdsopgaver bestod som for-mand i, at han skulle opmåle gravemeter og kabler og sørge for materialer til arbejdet, tale med ordregivere ligesom han sammen med tiltalte indgik kon-trakter. Han fik timeløn. Han opholdt sig ikke dagligt på Adresse2, idet han ofte tog direkte ud til pladserne, hvor der blev gravet. Når de var hjem-me privat, drøftede de selvfølgelig tingene, og hun spærrede også med ham, men arbejdsdelingen var som anført. Selv mødte hun ind senest kl. 8 og var på arbejde til kl. ca. 16-17. De ansatte var i øvrigt på arbejdspladserne ved 6.00-6.30 tiden og gik hjem mellem 17 og 19. T1 og de andre formænd be-STEMTE, hvilke leverandører, der kunne leverer materialer, men det var tiltalte, der godkendte indkøb, ligesom hun godkendte kontrakter. Hun lavede desu-den fakturaer efter opmåling og faste priser. Det var også hende, der leasede biler og kautionerede for kontrakter. Dog har T1 vist kautioneret på en en-kelt brændstofaftale. Hun stod tillige for bogføring og fakturering sammen med kontorassistenten X9 og sin datter X11. Senere kom X12 ind som finansmand. Hun godkendte fakturaer og passede telefon sammen med X9 eller X11. Lejeaftalen på Adresse1+2 har hun indgået. Nogen gange var T1 inde over ved ansættelser måske har han været det tre til fire gange ud af 20-25 ansættelsessamtaler. Det var tiltalte, der opsagde medarbejdere. Medarbejderne havde ikke fået lov til at overnatte på Adres-se1, og de havde som nævnt et lejemål til dem i By3, hvor de i prin-cippet skulle have boet. Lejemålet i By3 var på en eller anden måde op-hørt. Hun kan ikke huske hvornår, men i hvert fald var det ophørt, da de midt i december opdagede, at de ansatte boede på Adresse1. Det var lidt svært at kommunikere med de ansatte, der primært talte polsk og kun lidt engelsk. Så vidt hun ved, har de ikke hjulpet de ansatte med at flytte ud fra lokalerne. Man kunne ikke lugte kemikalierne på ejendommen i hvert fald ikke inde hos V3 og V2. Da firmaet blev lukket af SKAT i marts 2019, kunne de ikke betale de ansatte den sidste løn. Flere af de ansatte blev vrede og afslog deres tilbud om at hjælpe dem med at søge lønkomensation i Lønmodtagernes Garantifond. Forholdet til V2 blev anstrengt. De kunne på overvågningen se, at han daskede til deres kameraer og slog til hegnet. Han betalte ikke hus-leje bortset fra en enkelt gang, og han var ikke til at få ud igen. Dette an-strengte forhold begyndte i sommeren 2018. Hun kan ikke huske, hvordan

hun fik at vide, at lejemålet i By3 var ophørt eller hvornår. Konkursboet har papirerne. Hun hørte ikke om problemer med at overnatte. Det er ikke sikkert, at hun tænkte over det. Hun havde meget andet at tænke på, og de ansatte henvendte sig ikke. Huslejen på de 1.500 kr. var forbrugsafgifter, el, vask og bad på Adresse1 og husleje i By3 .

Tiltalte T1 har forklaret, at han er enig i T2's beskrivelse af hans arbejde i firmaet. Han var sjældent på Adresse2 måske 10-15 gange i den omhandlede periode og i så fald alene i administrationsbygningen. Han kom aldrig på Adresse1 . Foreholdt billedet af ham med en støvsuger forklarede tiltalte, at det nok var en støvsuger, han havde skaffet, så han har været der med den én gang og måske en enkelt gang mere. Han har ikke været med til at flytte møbler ind. Han opdagede, at de ansatte overnattede på stedet i december. Det kunne han læse i avisen, der havde taget billeder. Han gik over og kiggede. De ansatte havde slæbt en masse ting, fryser og møbler med videre til. Det havde han godt set undervejs, når de kom med det i deres biler, og han havde sagt til kontaktpersonen til de ansatte, X13 , at de skulle holde op med det. I midten af december så han, at de havde sat senge op i et kontorlokale. Det duede jo ikke. De havde fundet noget andet til dem. Han tror måske, at lejemålet i By3 ophørte, da de havde fået det nye lejemål i By2 . Han deltog i det kommunale tilsyn den 5. februar 2019. Tiltalte kørte som regel direkte til pladserne om morgenen og målte op og sørgede for den daglige drift, og nogen gange kørte han også direkte hjem. Formålet med indretningen på Adresse1 var, at de ansatte kunne tage et bad, vaske tøj og så køre hjem, og de kunne også sidde og hygge sig og måske spille kort. Der var de to kemikalierum, der var aflåst. Rummene var beregnet til opbevaring af kemikalier, og der var udluftning. Der lugtede kun af kemikalier i rummet. Han ved ikke, hvilke kemikalier, der var. Det var bygningsejerens kemikalier. Da de lukkede ned, var han på kontoret. Nogle af medarbejderne blev sure og V2 blev også sur. V2 har ikke betalt husleje og forbrugsafgifter.

Vidnet V1 har, vejledt om retsplejelovens § 171, stk. 2 og med brug af polsk tolk forklaret, at han var ansat i Firma1 fra vist nok den 8. oktober 2018 til januar 2019. Han arbejdede med at grave. Han fik fast timeløn, og han fik arbejdet gennem en formidler X13 . Han boede på Adresse1 i By1 . Der var forskellige lokaler, der var værksted, hal og kontor. Der var også opholdsrum i forskellige størrelse. Der var fælles køkken og brusebad. Værelserne var til 3-6 personer. Han fik bare en seng i et hjørne. Han skulle selv pakke den ud og samle den. Det var én af hans arbejdskolleger, der viste ham det. Han sov i lokalet på Adresse1 hele tiden, mens han var ansat og sov således ikke andre steder. Han vil tro, at der var maks ca. 16 personer, der havde deres gang i lokalerne, og der var en seng til hver, der var opstillet, hvor det kunne lade sig gøre. Sengene var dårlige, og han købte selv en ny madras til sin seng i en genbrugsforretning. De blev trukket 1.500 kr. pr. måned til disse faciliteter. Der kom ikke nogen i lokalerne, som ikke også boede der, og de var alle

polske arbejdere. Arbejdsgiveren T1 var der nogen gange i lokalerne, hvis der var noget, der skulle gøres. T1 kan ikke engelsk, men der var en, der hedder X4, der kunne tale lidt med T1, og så talte de gennem ham eller gennem formidleren X13. Det kunne dreje sig om alle slags problemer både arbejde og overnatning. T1 kom der nogle gange i perioden måske ca. månedligt plus/minus. De blev bedt om at holde tvunget ferie, fordi det blev frostvejr fra slutningen af januar 2019. Det trak ud, og det endte med, at de ikke kom tilbage til arbejdet. Hans sidste arbejdsdag og opholdsdag i lokalerne var i slutningen af januar. Det var X4, der fortalte dem, at de skulle på tvunget ferie. Vidnet var klar over, at de ikke var tilmeldt på Adresse1, men han vidste ikke, at det var ulovligt at bo der, før politiet gik ind i det. Han fik først efter at han var rejst at vide, at der havde været kemikalier der. Han synes ikke, at der lugtede. Han så af og til T2 på stedet og hilste bare på hende. Man talte ikke med hende. T2 var også i overnatningsfaciliteterne. Han husker ikke, hvor tit. T2 og T1 vidste helt klart godt, at de sov der. De havde kontor i bygningen ved siden af. Han ved ikke, hvor længe lokalerne har været i brug. Sengene var køjesenge. Han havde bare på forhånd aftalt, at han skulle komme, og så ville der være arbejde og et sted at sove. De formelle ting blev ordnet af X13, og det var hans arbejdskammerater, der viste ham til rette. Der var optaget med senge over det hele. De var alle på juleferie omkring jul og kom tilbage den 7. januar 2019. Han har hørt tale om, at der blev lejet et hus til at overnatte i. Han kan ikke 100 procent sikkert sige, at T2 har været i overnatningsområdet, men der lå af og til beskeder fra hende. Han har ikke set, hvem der lagde beskederne. Han mener, at han flyttede ind den 8. oktober. Hvis de skulle snakke med T2, kunne de lægge beskeder om arbejdstider og så videre i en kasse. Han har en enkelt gang prøvet at tale med T2 på kontoret, da de ikke havde fået deres løn. Det var efter, at det hele var overstået, men T2 ville ikke tale med dem. Han ved ikke hvorfor. Han har fået sin sidste løn gennem Lønmodtagernes Garantifond. Hans arbejdstid var fra kl. 7-18, og arbejdstiden foregik på pladsen, hvor der blev gravet. T1 var der nogen gange om morgenen, når de kørte fra overnatningsstedet. Det var T2 ikke, men hun var der af og til om aftenen, når de kom tilbage. Han har set hende måske tre gange om aftenen.

Vidnet V2 har forklaret, at han fra maj 2018 lejede lokaler på Adresse1+2 af T2 og T1. Først skulle han bare bruge det til opbevaring, mens han fandt sig et værksted. Han er automekaniker. Senere ville han gerne blive der og have værksted der. Han talte med T1 om det. T1 sagde, at han ejede bygningerne og godt kunne leje dem ud til ham. Vidnet ville gerne have en kontrakt, men det blev aldrig til noget. Han havde rådighed over det område, der ligger lige under syvtallet ude til højre. Da han overtog lokalet begyndte han at renovere det, og han var der derfor ofte til sent om natten. I bygningen, der på det store kort er markeret under syvtallet, havde Firma1 nogle mennesker, der arbejdede for T1, og som overnattede der. Nogle af dem talte lidt engelsk. Vidnet har været derinde.

De ansatte var der både tidligt om morgenen og sent om aftenen, og det foregik i hele den periode, hvor han havde lokaler der. Han har set T1 flytte senge ind i lokalerne ca. juni/juli måned 2018. Vidnet kunne se, at der kom flere polske arbejdere. Vidnet spurgte, om det var lovligt, og T1 sagde, at det måtte man godt. Han tror, at der boede mere end 20 polske arbejdere. Han baserer det på det antal senge, han har set, og det antal mennesker, der kom i biler. Der var også nogen kemikalier på stedet. Disse ulovlige ting irriterede ham, og hans relation til udlejer blev dårlig.

Billederne fremlagt som bilag 15 er dels nogen han har taget dels nogen, Fyens Stiftstidende har taget. Der var tilsyn den 5. februar 2019. Tilsynet kom først lidt op af dagen ved 13-14 tiden. De fleste af billederne er taget den 5. februar om formiddagen, hvor de begyndte at rydde op, inden tilsynet kom. Han mener, at uoverensstemmelserne med Firma1 startede, da han rykkede for en lejekontrakt i sommeren 2018. Forholdet blev værre og værre, og de prøvede at få ham ud af lokalerne og spærrede også vejen til værkstedet. Det var ca. i august/september 2018. Hans engagement i spørgsmålet om ulovlig overnatning og ulovlige kemikalier er ikke et udtryk for hævn, men har mere noget at gøre med, at det er kriminelt. De fleste fotos i bilag 15 er taget om formiddagen den 5. februar 2019. Det gælder alle de fotos, hvor der bæres ting ud. T1 flyttede flere sengestel ind i lokalerne i juni 2018. De var i flyttekasser, der var pakket op, og der var mange. Der var også senge, der endnu ikke var pakket op. Han husker ikke at have set T1 bære senge ud igen. Han har været i lokalerne, også mens der var folk, der lå og sov. Hans værksted delte strøm med lokalerne, så når der var kortslutning skulle han derind eller, hvis der var noget med deres vand. Han har været der ved 22-23 tiden, hvor der var mennesker, der sov der. Selv var han på arbejde fra kl. 7 og fortsatte til sent om natten. Han har ikke set T1 og T2 færdes i eller omkring opholdsrummene. Man kunne lugte kemikalierne ude og inde også i hans lokaler og dér, hvor de polske arbejdere boede.

Vidnet V3 har forklaret, at han har haft værksted ved siden af kemikalierummet fra februar/marts 2018 til marts 2020. Han vidste godt, at der var kemikalier. Det kunne man både se og lugte. Der var en lidt sødlig og kvalm lugt. Lugten var ret svag og kunne luftes ud. Han har en god ven, der har forstand på det, der sagde, at det ikke var farligt. Han forseglede døre og nøglehul mellem hans lokaler og kemikalierummet. Det sidste halve år han var på stedet, overtog han nogle af de faciliteter, hvor de polske arbejdere havde boet. Mens de var der, lavede de også nogle gange mad. Man skulle igennem vidnets værksted for at komme ind i kemikalierummet. Han har ikke talt med V2, som han ikke rigtigt havde fodslag med. Det er kommet efter, at V2 en aften sammen med en kammerat brød ind i hans værksted. V2 kom med en søgt forklaring, og det blev ikke anmeldt til politiet.

Der har været fremlagt

- fotos fra ejendommen
- avisartikel med fotos,
- uddrag af ansættelsesaftaler og lønsedler
- lejekontrakt og
- lokalplan nr. 3-409.

De tiltalte er ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

Rettens begrundelse og afgørelse

Vidnet V1 har forklaret, at der boede op til 16 polske ansatte i lokalerne på Adresse1, hvor han selv flyttede ind i begyndelsen af oktober 2018, og at der på det tidspunkt allerede boede nogle ansatte. Vidnet har videre forklaret, at de blev trukket 1.500 kr. om måneden i husleje, hvilket støttes af de fremlagte lønsedler, og at han boede der til ultimo januar. Vidnet har endvidere forklaret, at begge de tiltalte helt klart vidste, at de ansatte boede i bygningen på Adresse1.

Vidnet V2 har forklaret, at han har set T1 bære sengestel ind i bygningen i juni/juli 2018, og at han har spurgt T1, om det var lovligt.

De tiltalte har forklaret, at de havde lejet et lejemål i By3 til de ansatte, der dog var ophørt, uden at de kan huske hvornår, og at de alene har vidst og efter omstændighederne accepteret, at de ansatte boede i bygningen på Adresse1 fra medio december 2018 til ultimo januar 2019, hvoraf de var på juleferie en del af tiden.

Retten finder det på baggrund af vidneforklaringerne mod de tiltaltes benægtelse bevist, at der i perioden fra i hvert fald juli 2018 til ultimo januar 2019 boede op til 14 ansatte i Firma1 i lokalerne på Adresse1 og at de tiltalte ikke alene var bekendt med det og accepterede det, men også havde iværksat og arrangeret det.

T2 var ejer af og direktør i selskabet og som sådan ansvarlig. Begge de tiltalte har forklaret, at T1 ikke havde en ledende stilling. Vidnet V1 har forklaret, at T1 var arbejdsgiver, og det var ham, de talte med, både om overnatning og arbejde. T1 har selv forklaret, at han har talt med kontaktpersonen X13 om bl.a. at de ansatte bragte indbo til stedet, at de havde et lejemål i By3, og at han mener, de havde et nyt inden det ophørte, at han deltog i det kommunale tilsyn og at han var på kontoret, da virksomheden lukkede. På den baggrund er det bevist, at T1 også ud over at være formand de facto havde en ledende stilling i firmaet.

Herefter er det bevist, at begge de tiltalte var ansvarlige for at lokalerne på Adresse1 i perioden juli 2018 til ultimo januar 2019 i strid med lokalpla-

nen og uden tilladelse fra kommunen, blev indrettet og ibrugtaget til beboelse mod huslejebetaling for op til 14 ansatte, og at bygningens benyttelse dermed blev væsentligt ændret, herunder uden at der blev opnået tilfredsstillende boligforhold med hensyn til sikkerhed, sundhed, funktionalitet og anvendelse for brugerne, hvilket sidste tydeligt fremgår af de fremlagte fotos. Det findes dog ikke særskilt bevist, at de opbevarede kemikalier, som ikke er nærmere definerede, konkret udgjorde en sundhedsrisiko.

Straffen fastsættes efter byggelovens § 30 stk. 1 litra. a, jfr. § 2 stk. 1 litra c, og § 6, jfr. § 30 stk. 2, jfr. Trafik-, bygge og Boligstyrelsens bekendtgørelse nr. 1615 af 13. december 2017 om bygningsreglement 2018 (nu nr. 1399 af 12. december 2019) § 564 stk. 1, jfr. § 196 samt planlovens § 64 stk. 1 nr. 1 jfr. punkt 3 i Odense Kommunes lokalplan 3-409 af 11. maj 1988 til en bøde på 20.000 kr. for hver af de tiltalte.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Retten har lagt vægt på, at overtrædelsen er sket i forbindelse med indkvartering af mange mennesker, i erhvervsmæssig sammenhæng og med henblik på at opnå en økonomisk fordel.

Thi kendes for ret:

T1 skal betale en bøde på 20.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 14 dage.

T2 skal betale en bøde på 20.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 14 dage.

De tiltalte skal hver for sig betale de dem vedrørende sagsomkostninger.

Mette Brock Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETEN I ODENSE - 8.afdeling, den 14. september 2020

Lene Andersen
kontorfuldmægtig